

Hopman en Peters B.V.
Postbus 253
3700 AG Zeist
KvK: 16087130
Telefoon: 030 691 59 31
www.hopmanenpeters.nl
info@hopmanenpeters.nl
IBAN: NL97RABO0385241666
BTW: NL 8023.22.621.B.01

Datum: 16 februari 2023
Onderwerp: ecologische QuickScan
Oms projectnummer: P2200459
Uw kenmerk:
Locatie: Diverse percelen Landgoed
Scherpenzeel- Oliemolen te
Barneveld

**Landgoed Scherpenzeel-Oliemolen
p/a 't Schoutenhuis B.V.
Postbus 13
3930 EA WOUDENBERG**

Geachte mevrouw J.G. van der Linden,

Hierbij ontvangt u de rapportage van het door ons bureau uitgevoerde ecologische QuickScan op de zeven percelen behorende tot Landgoed Scherpenzeel- Oliemolen te Barneveld.

INLEIDING

Door 't Schoutenhuis B.V. is aan Hopman en Peters opdracht verleend voor het uitvoeren van een ecologische QuickScan op de zeven percelen behorende tot Landgoed Scherpenzeel- Oliemolen te Barneveld.

Aanleiding

Landgoed Scherpenzeel -Oliemolen is voornemens ruim 6 hectare landbouwgrond om te vormen naar klimaatbestendig bos. In verband met deze herontwikkeling dient in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) een ecologische QuickScan te worden uitgevoerd.

Achtergrond

Initiatiefnemers zijn wettelijk verplicht om voorgaand aan het uitvoeren van een ingreep onderzoek te laten doen naar de (mogelijke) effecten op beschermde flora en fauna en beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen: EHS)). Bovendien is het in sommige gevallen verplicht melding te doen van het kappen van houtopstanden. Daarnaast dient er mogelijk een ontheffing of vergunning aangevraagd te worden bij het bevoegd gezag via de Omgevingsvergunning of rechtstreeks bij de provincie (bevoegd gezag).

Doelstelling

Deze brie rapportage geeft een eerste inschatting van (mogelijke) effecten op gebieden en op (potentieel) aanwezige beschermde flora en fauna zijn. Indien (negatieve) effecten op beschermde gebieden en beschermde soorten aanwezig zijn en/of de aanwezigheid van beschermde flora en fauna niet afdoende kan worden aangetoond of uitgesloten, is nader onderzoek noodzakelijk. Het doel van de ecologische quickscan is het in kaart brengen van de te verwachten effecten op beschermde gebieden en soorten in en in de directe omgeving van het plangebied. De QuickScan betreft geen gerichte inventarisatie naar soorten. De volgende vragen dienen beantwoord te worden:

- Welke beschermde natuurwaarden en flora en fauna zijn in het plangebied aanwezig of te verwachten?
- Heeft de ingreep mogelijk effecten op de potentieel aanwezige natuurwaarden? Zo ja, welke effecten zijn dit?
- Houden deze effecten mogelijk een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming in?
- Welke mogelijkheden zijn er om deze negatieve effecten te minimaliseren of te voorkomen?
- Is nader onderzoek noodzakelijk?
- Is ontheffing of vergunning van de Wet natuurbescherming noodzakelijk?

WERKWIJZE

De werkwijze is op te delen in een bureauonderzoek en een veldbezoek. Hierbij is het volgende stappenplan uitgevoerd:

- De ligging van het plangebied is opgezocht.
- M.b.v. bureauonderzoek is onderzocht welke beschermde flora en fauna in het plangebied, en in de directe omgeving daarvan, recentelijk zijn waargenomen. Hierbij is gebruik gemaakt van diverse verspreidingsatlassen, NDFF en verslagen van Particuliere Gegevens-beherende Organisaties (PGO's).
- Op 2-8-2022 is het plangebied bezocht door Rosalie Dekker. Tijdens het veldbezoek is het plangebied, en de directe omgeving daarvan, geïnventariseerd op de aanwezigheid van ruimtelijk structuren en habitatten. Hierbij is gebruik gemaakt van een verrekijker en mobiele fotocamera.
- Op basis van het bureauonderzoek en veldbezoek is het plangebied beoordeeld op de (mogelijke) aan- of afwezigheid van beschermde flora en fauna.

Op grond van de voorgenomen ingreep is bepaald:

- Welke negatieve effecten te verwachten zijn op de (potentieel) aanwezig beschermde natuurwaarden.
- Of negatieve effecten op voorhand zijn uit te sluiten of dat hiervoor nader onderzoek noodzakelijk is.
- Of ontheffing en/of vergunning aangevraagd dient te worden.

PLANGEBIED

De oppervlakte en kadastrale ligging van de percelen is weergegeven in figuur 1 en de overzichtskaart in figuur 2.

Perceel 1	5.500 m ²	Kadastraal Barneveld sectie G nr. 8121-ged.
Perceel 2	10.500 m ²	Kadastraal Barneveld sectie G nr. 8121-ged.
Perceel 3	10.000 m ²	Kadastraal Barneveld sectie G nr. 1660-ged.
Perceel 4	1.200 m ²	Kadastraal Barneveld sectie E nr. 6452-ged.
Perceel 5	800 m ²	Kadastraal Barneveld sectie E nr. 3153-ged.
Perceel 6	10.500 m ²	Kadastraal Barneveld sectie E nr. 2689-ged.
Perceel 7	22.000 m ²	Kadastraal Barneveld sectie E nr. 3153-ged.

Figuur 1 te onderzoeken percelen

Figuur 2 overzichtskaart percelen

Beschrijving plangebied

De percelen liggen in het buitengebied van Barneveld (provincie Gelderland) grenzend aan Achterveld (provincie Utrecht). De percelen worden nu gebruikt als landbouwgrond. Aan de randen van de meeste percelen liggen smalle slootjes (ca. 45 cm breedte). Aan de zuidkant van percelen 6 en 7 loopt de modderbeek. Een deel van de smallere slootjes stond droog op moment van opname.

BUREAUONDERZOEK

Met behulp van Quickscanhulp is een lijst gemaakt van beschermde soorten die aanwezig kunnen zijn in en rondom het plangebied. Voor zover bekend zijn andere bronnen afwezig. Quickscanhulp is ontworpen door Regelink Ecologie & Landschap in samenwerking met het Natuurloket.

Quickhulp haalt gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). In onderstaande tabel is weergegeven welke beschermde soorten en welke functies (zoals nesten en verblijfplaatsen) rondom het plangebied aanwezig kunnen zijn. Tijdens de QuickScan dient beoordeeld worden of deze soorten ook daadwerkelijk (in potentie) aanwezig zijn binnen het plangebied.

P2200459 Ecologische QuickScan diverse percelen behorende tot Landgoed
Scherpenzeel- Oliemolen te Barneveld
 16 februari 2023 4

Tabel: resultaten bureauonderzoek. Bron: NDFF, 2022

Soort	Mogelijke functie	Afstand (km)
Haas	Functioneel leefgebied	0-1
Konijn		0-1
Heikikker		1-5
Kamsalamander		1-5
Levendbarende hagedis		1-5
Muurhagedis		1-5
Poelkikker		1-5
Rosse woelmuis		1-5
Steenmarter		1-5
Wezel		1-5
Grote vos		1-5
Kleine ijsvogelvlinder		1-5
Teunisbloempijlstaart		1-5
Vliegend hert		1-5

RESULTATEN ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN)

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied t.o.v. het plangebied is 'de Veluwe'. Dit Natura 2000-gebied ligt op ca. 10 km afstand ten oosten van het plangebied.

Percelen 1-4 vallen binnen beschermd NNN-gebied, perceel 5 en 7 vallen er (net) buiten en perceel 6 voor een klein deel. Dit NNN-gebied valt onder de categorie 'land als verbinder' als droge verbindingzone in de provincie Gelderland.

Beschermde soorten

De resultaten van het bureauonderzoek en veldbezoek worden onderstaand per soortgroep besproken.

Zaadplanten

In verband met de huidige functie van het land als intensieve landbouwgrond kan het voorkomen van beschermde zaadplanten uitgesloten worden.

Broedvogels

In de gegevens van het NDFF komen geen verwachtingen van nestlocaties van weidevogels naar voren. Echter is het niet uit te sluiten dat er in het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) broedende weidevogels aanwezig zijn op de percelen. Advies is om extra alert te zijn bij werkzaamheden op weidevogels indien men in het broedseizoen werkt.

Vleermuizen

De percelen zullen enkel onderdeel kunnen uit maken van foerageergebied voor vleermuizen. Echter worden er door de werkzaamheden geen negatieve effecten verwacht op de mogelijkheid tot foerageren.

Overige zoogdieren

Overige zoogdieren zijn enkel als passant te verwachten. Het zou dan gaan om verschillende marterachtigen, de vos, konijn, haas, egel en ree. Voor deze soorten zijn geen beschermde verblijfsfuncties aanwezig door het ontbreken van bijvoorbeeld holen of beschutting op de percelen. Door de omvorming tot bos wordt het gebied alleen maar toegankelijker voor deze soorten.

Vissen

Beschermde vis soorten worden niet verwacht in het plangebied. Daarnaast is de enige watergang waar altijd water in staat de modderbeek langs perceel 6 en 7. De voorgenomen werkzaamheden zullen geen (negatieve) invloed hebben op deze watergang.

Amfibieën en reptielen

In verband met het huidige gebruik van het plangebied wordt het voorkomen van de poelkikker, heikikker en kamsalamander niet verwacht. Deze soorten worden nauwelijks tot niet aangetroffen in intensief gebruikt agrarisch landschap. Daarnaast zou de enige geschikte watergang de modderbeek langs perceel 6 en 7 zijn maar hier is te weinig oevervegetatie om beschutting de bieden aan bijvoorbeeld een soort als de poelkikker.

De voorgenomen werkzaamheden zijn ten voordeel van de natuur en daarmee de biodiversiteit.

Ongewervelden

Er worden geen negatieve effecten op eventueel voorkomende (beschermde) ongewervelden verwacht. De werkzaamheden zullen de kansen voor ongewervelden alleen maar vergroten.

GEPLANDE INGREEP

De ingreep bestaat uit het omvormen van delen van de percelen landbouwgrond naar klimaatbestendig bos.

TOETSING EN EFFECTBEOORDELING

Beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN)

De locatie ligt grotendeels binnen de groene ontwikkelzone en valt in deelgebied kernkwaliteit 83. Dit gebied heet 'Erica - het Paradijs'. Voor ontwikkelingen in dit gebied gelden een aantal eisen. De ontwikkelingen moeten namelijk aansluiten op de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van het gebied, hiervan staat in figuur 3 een overzicht (bron: planviewer, bijlage beschrijving kernkwaliteiten GNN en GO). De ontwikkelingen sluiten aan op o.a. de volgende ontwikkelingsdoelen;

- Ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden
- Ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën
- Ontwikkeling landgoedbossen

Hiermee worden de volgende kernkwaliteiten versterkt:

- Kleinschalig kampenlandschap met veel hoogwaardige natuur
- Ecosysteemdienst recreatie en rust
- Verbindingen langs de Barneveldse Beek voor o.a. das en amfibieën en reptielen
- Abiotiek: bodem

P2200459 Ecologische QuickScan diverse percelen behorende tot Landgoed Scherpenzeel- Oliemolen te Barneveld
16 februari 2023

6

→ Parel Erica/kleine Barneveldse Beek: beek begeleidend bos

ALGEMEEN	Nr.	83
	Gebiedsnaam	Erica - het Paradijs
	kernkwaliteiten deelgebied natuur en landschap	• kleinschalig kampen- en heideontginningslandschap met veel hoogwaardige natuur • schakel in de verbinding tussen Veluwe en Utrechtse Heuvelrug • verbindingen langs de Barneveldse Beek voor o.a. das, amfibieën en reptielen, vissen • Parel Erica/Kleine Barneveldse Beek: natte heide, natuurlijke beek met beekbegeleidend bos • plaatselijk natte elementen en kwel • cultuurhistorische waarden van o.m. oude ontginningen en boerderijen; bijzonder verkavelingspatroon bij Kallenbroek • abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir • plaatselijk nog rust, ruimte, donkerte • ecosystemendiensten: recreatie, rust, waterberging
	aardkundige waarden	-
	waardevol open gebied of verkaveling	+
	parel	+
	natte landnatuur	+
ONTWIKKELINGSDOELEN	ontwikkelingsdoelen natuur en landschap GNN (omvorming, natuurontwikkeling)	• ontwikkeling landgoedbossen, beekbegeleidende bossen, natte heiden en beekdalgrasland • ontwikkeling ecologische verbinding Esvelder Beek - Barneveldse Beek: singels, graslanden, plas-drasbermen en moeraszones, aansluitend op het omringende landschap • vermindering barrièrewerking A1 en A30 en N802 • ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden • ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën • ontwikkeling cultuurhistorische patronen (o.a. landgoedelementen) en beheersvormen
	ontwikkelingsdoelen natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone	• ontwikkeling ecologische verbinding Esvelder Beek - Barneveldse Beek: singels, graslanden, plas-drasbermen en moeraszones, aansluitend op het omringende landschap • vermindering barrièrewerking A1 en A30 en N802 • ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden • ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën • ontwikkeling cultuurhistorische patronen (o.a. landgoedelementen) en beheersvormen • ontwikkeling van het kleinschalig landschap langs de voet van de Veluwe; houtsingels, beken en (schrale) graslanden
	ecologische verbindingen met evz-model	25. Erica - Groot Zandbrink (Veluwe - Utrechtse Heuvelrug): das 26. Esvelder beek - Barneveldse beek (Veluwe - Utrechtse Heuvelrug): das, kamsalamander, winde

Verder, in verband met omliggende Natura 2000 gebieden zal een AERIUS-berekening gemaakt moeten worden om uit te sluiten of de geplande werkzaamheden niet teveel stikstof zullen uitstoten.

In verband met het huidige gebruik van de grond (landbouw) zullen geluids-en visuele verstoring van de beschermde gebieden niet direct aan de orde zijn. Daarnaast leiden de ingrepen juist tot verbetering van de beschermde gebieden en meer schuil- en rustmogelijkheden voor soorten.

Beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten

Binnen het plangebied zijn weidevogels te verwachten. Werkzaamheden zullen buiten het broedseizoen niet in overtreding zijn met artikel 3.1, lid (1,2,3,4)* Wet natuurbescherming. Binnen het broedseizoen (15 maart – 15 juli) dient rekening gehouden te worden met eventueel aanwezige broedende weidevogels. Deze dienen zo min mogelijk verstoord te worden.

- * 1=opzettelijk vogels doden of vangen
- 2=opzettelijk nesten, rustplaatsen, eieren vernielen/beschadigen/wegnemen
- 3=eieren rapen
- 4=opzettelijk storen

Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten

Er worden geen negatieve effecten verwacht op de Habitatrichtlijn soorten. Werkzaamheden zijn niet in overtreding met artikel 3.5, lid (1,2,3,4,5)*

- * 1=opzettelijk doden of vangen
- 2=opzettelijk verstoren
- 3=eieren vernielen of rapen
- 4=voortplantings-/rustplaatsen beschadigen of vernielen
- 5=planten plukken, verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen

Beschermingsregime Andere Soorten

Er worden geen negatieve effecten verwacht op de groep 'andere soorten'. Werkzaamheden zijn niet in overtreding met artikel 3.5, lid (1,2,3) *

- * 1=opzettelijk dieren doden of vangen
- 2=voortplantings-/rustplaatsen beschadigen of vernielen
- 3=planten plukken, verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen

CONCLUSIES EN ADVIES

Conclusies

- Er zijn in het broedseizoen mogelijk broedende weidevogels aanwezig in het plangebied
- Er is geen ontheffing/vrijstelling nodig voor de werkzaamheden
- Er is geen bezwaar voor werkzaamheden vanuit Ecologisch oogpunt
- Er is geen nader onderzoek nodig

Advies

- Tijdens de werkzaamheden dient te allen tijde de zorgplicht in acht te worden genomen. (aanwezige natuurwaarden zo min mogelijk verstoren)/ art. 1.11 Wnb
- Er dient in het broedseizoen extra rekening te worden gehouden met broedvogels. Deze dienen zo min mogelijk verstoord te worden en men dient om de nesten heen te werken.
- Versturende werkzaamheden zo beperkt mogelijk houden

Indien u naar aanleiding van dit rapport vragen heeft kunt u contact opnemen met ondergetekende.

P2200459 Ecologische QuickScan diverse percelen behorende tot Landgoed
Scherpenzeel- Oliemolen te Barneveld
16 februari 2023 8

Met vriendelijke groet,

Hopman en Peters

R. (Rosalie) Dekker

Gecontroleerd door: B. (Barbara) Achterberg
Contactpersoon/ projectleider: T. (Tieme) Veen

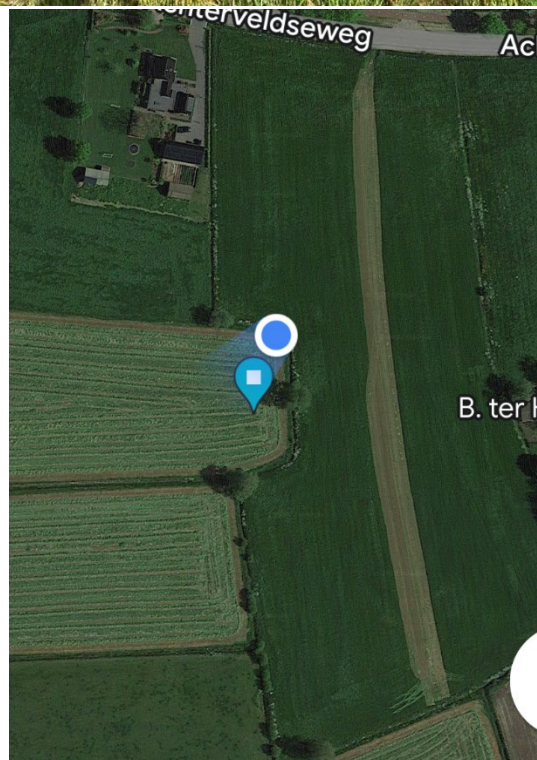
BIJLAGEN

BIJLAGE 1	FOTO'S
BIJLAGE 2	VOGELSOORTEN MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN
BIJLAGE 3	VRIJSTELLING PER PROVINCIE
BIJLAGE 4	WET- EN REGELGEVING

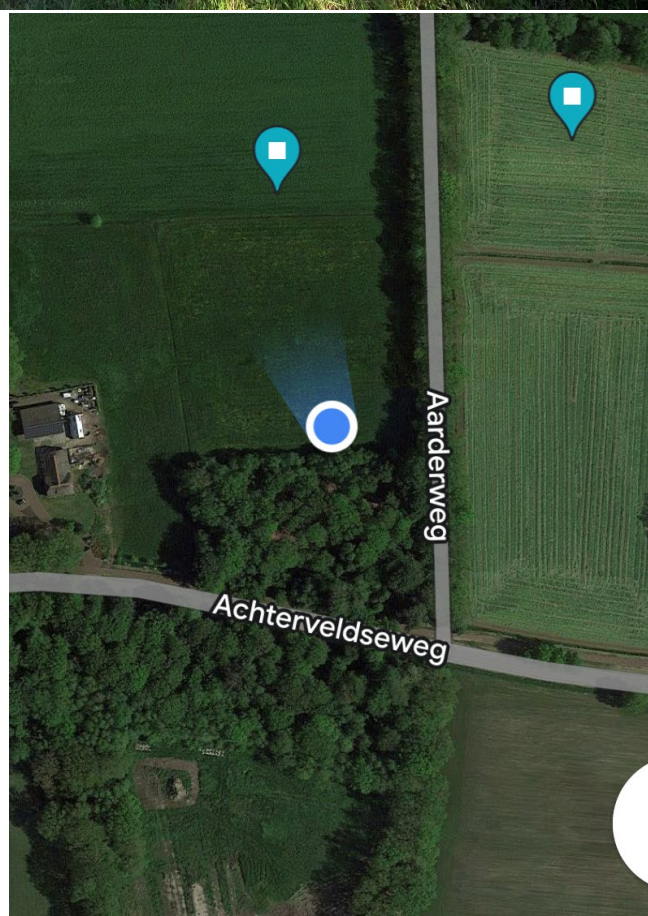
BIJLAGE 1

FOTO'S

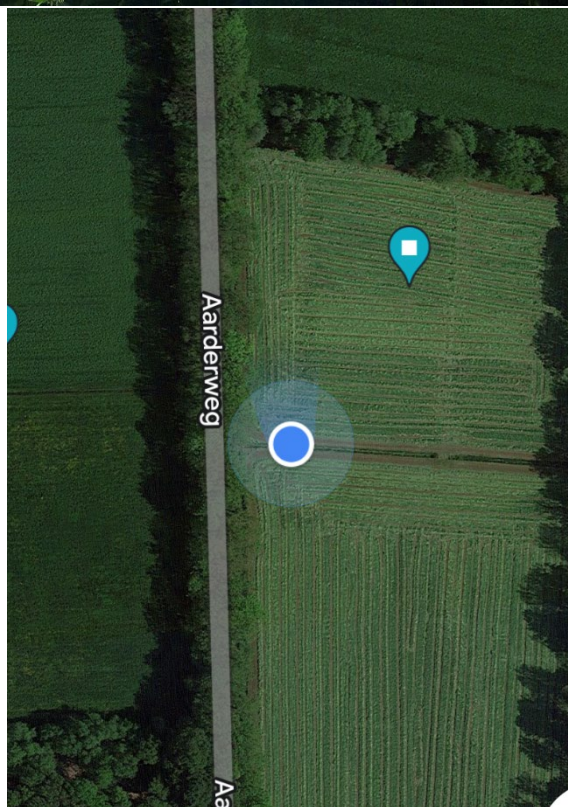
Perceel 1

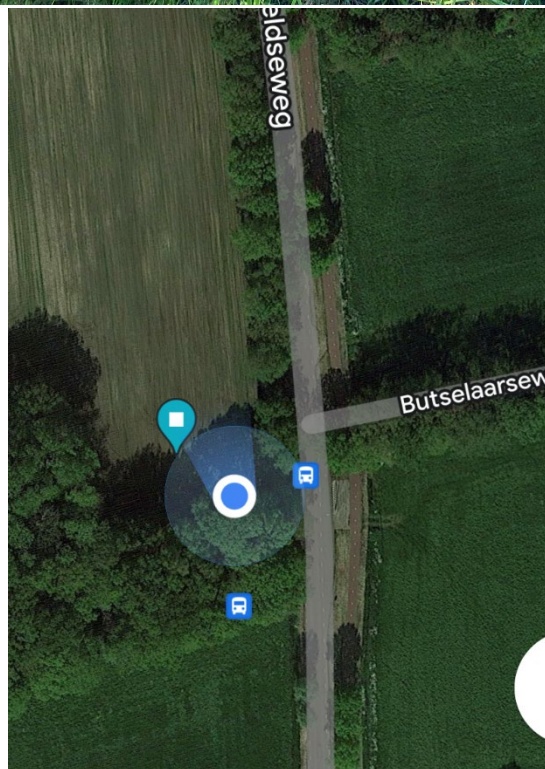
Perceel 2

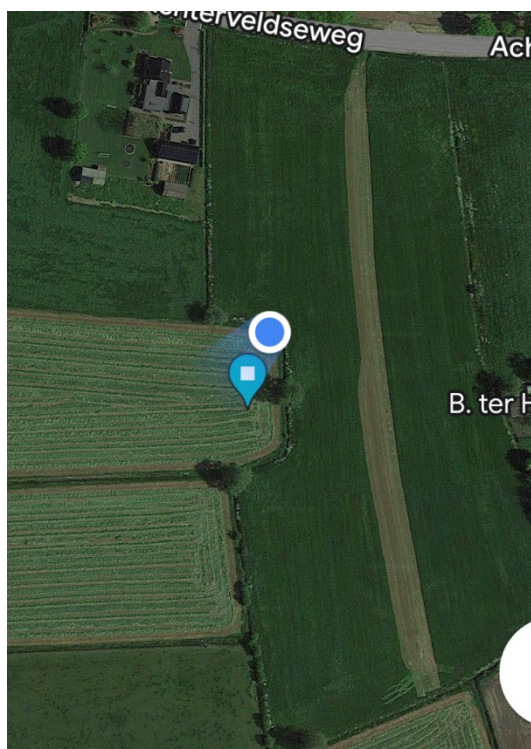
Perceel 3

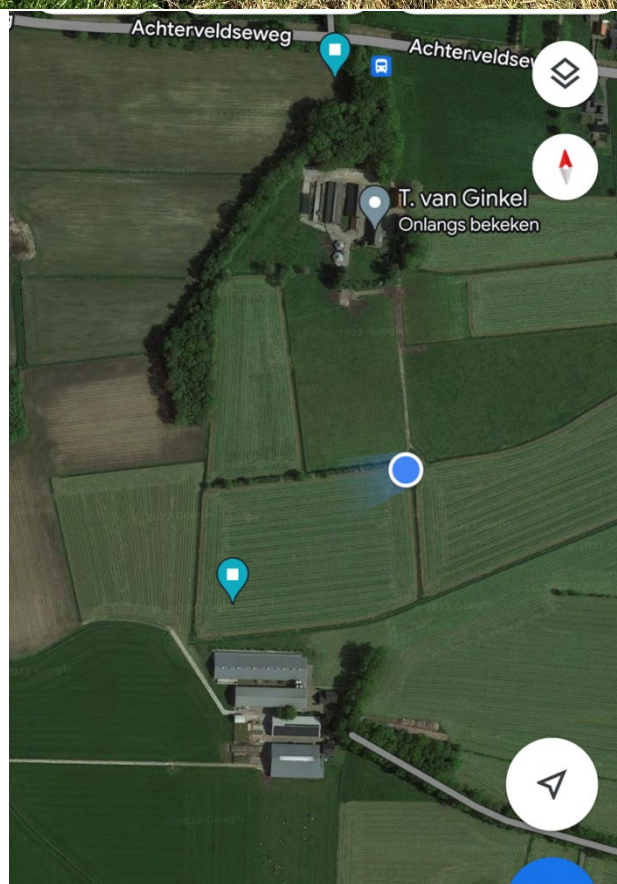
Perceel 4

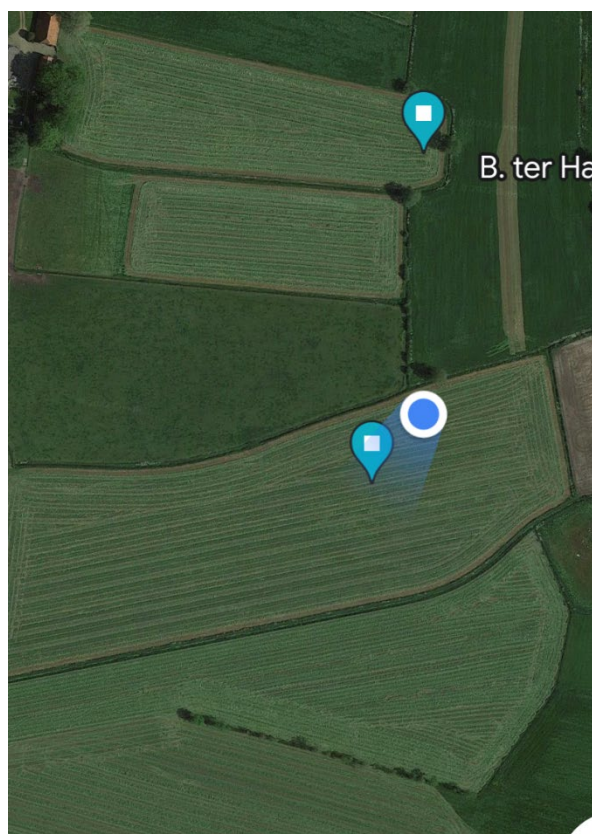
Perceel 5

Perceel 6

Perceel 7

BIJLAGE 2

VOGELSOORTEN MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN

Soort	Categorie	Uitleg categorie
Steenuil <i>Athene noctua</i>	1	Nesten die buiten het broedseizoen ook als vaste rust- en verblijfplaats dienen
Gierzwaluw <i>Apus apus</i>	2	Nesten van koloniebroeders die op dezelfde plaats broeden en daarin honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing
Huisemus <i>Passer domesticus</i>	2	
Roek <i>Corvus frugilegus</i>	2	
Grote gele kwikstaart <i>Motacilla cinerea</i>	3	Nesten van vogels die ieder jaar op dezelfde plaats broeden en daarin honkvast zijn of afhankelijk zijn bebouwing
Kerkuil <i>Tyto alba</i>	3	
Oehoe <i>Bubo bubo</i>	3	
Ooievaar <i>Ciconia ciconia</i>	3	
Slechtvalk <i>Falco peregrinus</i>	3	
Boomvalk <i>Falco subbuteo</i>	4	Vogels die ieder jaar gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen
Buizerd <i>Buteo buteo</i>	4	
Havik <i>Accipiter gentilis</i>	4	
Ransuil <i>Asio otus</i>	4	
Sperwer <i>Accipiter nisus</i>	4	
Wespendief <i>Pernis apivorus</i>	4	
Zwarte wouw <i>Milvus migrans</i>	4	
Blauwe reiger <i>Ardea cinerea</i>	5	Nesten zijn alleen beschermd in het broedseizoen, wel is een inventarisatie gewenst
Boerenwaluw <i>Hirundo rustica</i>	5	
Bonte vliegenvanger <i>Ficedula hypoleuca</i>	5	
Boomklever <i>Sitta europaea</i>	5	
Boomkruiper <i>Certhia brachydactyla</i>	5	
Bosuil <i>Strix aluco</i>	5	
Brilduiker <i>Bucephala clangula</i>	5	
Draaihals <i>Jynx torquilla</i>	5	
Eidereend <i>Somateria mollissima</i>	5	
Ekster <i>Pica pica</i>	5	
Gekraagde roodstaart <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	5	
Glanskop <i>Parus palustris</i>	5	
Gauwe vliegenvanger <i>Muscicapa striata</i>	5	
Groene specht <i>Picus viridis</i>	5	
Grote bonte specht <i>Dendrocopos major</i>	5	
Hop <i>Upupa epops</i>	5	
Huiswaluw <i>Delichon urbicum</i>	5	
Ijsvogel <i>Alcedo atthis</i>	5	
Kleine bonte specht <i>Dendrocopos minor</i>	5	
Kleine vliegenvanger <i>Ficedula parva</i>	5	
Koolmees <i>Parus major</i>	5	
Kortsnavelboomkruiper <i>Certhia familiaris macrodactyla</i>	5	
Oeverwaluw <i>Riparia riparia</i>	5	
Pimpelmees <i>Parus caeruleus</i>	5	
Raaf <i>Corvus corax</i>	5	
Ruigpootuil <i>Aegolius funereus</i>	5	
Spreeuw <i>Sturnus vulgaris</i>	5	

Soort	Categorie	Uitleg categorie
Tapuit <i>Oenanthe oenanthe</i>	5	
Torenvalk <i>Falco tinnunculus</i>	5	
Zeearend <i>Haliaeetus albicilla</i>	5	
Zwarte kraai <i>Corvus corone</i>	5	
Zwarte mees <i>Periparus ater</i>	5	
Zwarte roodstaart <i>Phoenicurus ochruros</i>	5	
Zwarte specht <i>Dryocopus martius</i>	5	

BIJLAGE 3

VRIJSTELLING PER PROVINCIE

De volgende soorten zijn voor alle provincies vrijgesteld:

Zoogdieren:

- Aardmuis *Microtus agretis*
- Bosmuis *Apodemus sylvaticus*
- Dwergmuis *Micromys minutus*
- Dwergspitsmuis *Sorex minutus*
- Egel *Erinaceus europaeus*
- Gewone bosspitsmuis *Sorex araneus*
- Haas *Lepus europeus*
- Huisspitsmuis *Crocidura russula*
- Konijn *Oryctolagus cuniculus*
- Ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus*
- Ree *Capreolus capreolus*
- Rosse woelmuis *Clethrionomys glareolus*
- Veldmuis *Microtus arvalis*
- Vos *Vulpes vulpes*
- Woelrat *Arvicola terrestris*

Amfibieën en reptielen:

- Bruine kikker *Rana temporaria*
- Gewone pad *Bufo bufo*
- Kleine watersalamander *Triturus vulgaris*
- Meerkikker *Pelophylax ridibundus* (*Rana ridibunda*)
- Middelste groene kikker / Bastaardkikker *Pelophylax klepton esculentus* (*Rana esculenta*)

De volgende soorten zijn in de provincies Noord-Brabant en Noord-Holland *niet* vrijgesteld van de Wet natuurbescherming:

- Bunzing *Mustela putorius*
- Hermelijn *Mustela erminea*
- Wezel *Mustela nivalis*

De volgende soorten zijn in de provincie Zuid-Holland *niet* vrijgesteld van de Wet Natuurbescherming:

- Ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus*
- Tweekleurige bosspitsmuis *Sorex coronatus*

De volgende soorten zijn in Limburg alleen in vaste perioden vrijgesteld:

- Eekhoorn *Sciurus vulgaris*: maart - april en juli - november
- Hazelworm *Anguis fragilis*: juli - september
- Levendbarende hagedis *Zootoca vivipara*: 15 augustus - 15 oktober
- Molmuis *Arvicola scherman*: jaarrond
- Steenmarter *Martes foina*: 15 augustus - februari

De volgende soort is alleen in de provincie Noord-Brabant vrijgesteld van de Wet natuurbescherming:

- Wild zwijn *Sus scrofa*

BIJLAGE 4

WET- EN REGELGEVING

WET NATUURBESCHERMING

Sinds 1 januari 2017 is in Nederland de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze wet omvat zowel soort- als gebiedsbescherming en vervangt hiermee de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en Faunawet en de Boswet.

Gebiedsbescherming

Vanuit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn zijn lidstaten verplicht speciale beschermingszones (Natura 2000-gebieden) aan te wijzen. Elk Natura 2000-gebied heeft instandhoudingsdoelstellingen t.a.v.:

- Leefgebieden voor vogelsoorten (Vogelrichtlijn)
- Natuurlijke habitatten en de habitatten van soorten (Habitatrichtlijn)

Gebiedsbescherming

Artikel 2.7, lid 2 Wet natuurbescherming:

Het is verboden om activiteiten binnen en buiten een Natura 2000-gebied uit te voeren die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

1. de kwaliteit van de natuurlijke habitatten of de habitatten van soorten in dat gebied kan verslechteren, of
2. een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

De activiteit kan alleen uitgevoerd worden als de provincie (Bevoegd Gezag) waarin de activiteit plaatsvindt een vergunning verleent. Voor werkzaamheden die uitgevoerd worden in nationaal belang is de minister van Economische Zaken bevoegd gezag.

Soortbescherming

In de Wnb wordt onderscheid gemaakt tussen drie beschermingsregimes:

- Vogelrichtlijnsoorten,
- Habitatrichtlijnsoorten,
- Andere soorten (nationale soorten).

Per beschermingsregime zijn aparte verbodsbepalingen opgesteld, zie onderstaande tekstvak. Deze verbodsbepalingen gelden overal in Nederland en kunnen daarom van invloed zijn op ruimtelijke ingrepen en/of het herzien/opstellen van bestemmingsplannen. Deze activiteiten dienen getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. De toetsing omvat:

- Inventarisatie van het (mogelijk) voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied en de directe omgeving daarvan,
- Inventarisatie en beoordeling van (significant) nadelige effecten t.g.v. de activiteit op beschermde soorten die binnen het plangebied en/of de directe omgeving daarvan aanwezig zijn,
- Indien nodig, een opname van maatregelen die de (significant) negatieve effecten op de beschermde soorten en diens habitatten mitigeren en/of compenseren.

Soortbescherming

Vogelrichtlijnsoorten: artikel 3.1 Wet natuurbescherming:

Hieronder vallen alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Habitatrichtlijnsoorten: artikel 3.5 Wet natuurbescherming:

Hieronder vallen alle dieren uit de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel a, het Verdrag van Bern, bijlage II en het Verdrag van Bonn, bijlage I, en alle planten uit de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel b en het Verdrag van Bern, bijlage I.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van de dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn of bijdrage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen of af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere soorten: artikel 3.10, lid 1 Wet natuurbescherming:

Hieronder vallen nationaal beschermde soorten.

- a) In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten genoemd in de bijlage, onderdeel A bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b) De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- c) Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Ontheffing en vrijstellingen

Wanneer ten minste 1 verbodsbepaling uit bovenstaande artikelen overtreden wordt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie (Bevoegd gezag) waarin de activiteit plaatsvindt. Een ontheffing geeft de initiatiefnemer de mogelijkheid om onder voorwaarden de wet te overtreden. Vrijstellingen beschrijven handelingen en situaties waarin de wet niet van toepassing is. Deze kunnen verkregen worden wanneer er:

- Geen andere bevredigende oplossing bestaat,
- Geen negatief effect is op de staat van intandhouding van de soort,
- Er voldaan is aan de in de wet genoemde belangen (art. 3.3, lid 4b, art. 3.8, lid 5b en art. 3.10, lid 2).

Voor vogels kan echter **geen** beroep gedaan worden op belang “Dwingende reden van groot openbaar belang”.

Wanneer overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden door het treffen van mitigerende maatregelen, is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Wel kan in dergelijke gevallen toch ontheffing aangevraagd worden om de te treffen maatregelen goed te laten keuren. Indien het bevoegd gezag de maatregelen goedkeurt, wordt door hen een “positieve afwijzing” afgegeven.

Bij de aanvraag van een ontheffing zijn een activiteitenplan en/of een compensatieplan noodzakelijk. Hierin staan de bevindingen uit de ecologische quickscan vermeld en worden maatregelen beschreven die uitgevoerd dienen te worden om ervoor te zorgen dat de nadelige effecten op beschermde plant- en diersoorten zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken.

Voor de soorten uit beschermingsregime “Andere soorten” geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10, mits een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit. Indien aantoonbaar gewerkt kan worden volgens een dergelijke gedragscode, hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden voor overtreding van één of meerdere verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wnb. Indien er geen goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit of het niet mogelijk is om volgens een dergelijke gedragscode te werken, dient bij overtreding van verbodsbepalingen wel een ontheffing aangevraagd te worden.

Zorgplicht (artikel 1.11 Wet natuurbescherming)

Voor alle plant- en diersoorten (inclusief onbeschermden soorten) geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat (mogelijke) nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover mogelijk, zoveel mogelijk vermeden dienen te worden. De Zorgplicht dient hiermee als vangnet voor de onbeschermden soorten in Nederland.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS), omvat beschermde gebieden die zijn aangewezen t.b.v. ecologische verbindingen tussen natuurgebieden. Deze gebieden vormen hiermee een ecologisch netwerk waarvan de natuurwaarden niet mogen worden aangetast. De (mogelijke) effecten dienen daarom ook getoetst te worden op deze natuurwaarden. De provincie waarbinnen het plangebied valt is tevens Bevoegd Gezag.